

SÍ A LA VIDA, NO AL DEUTE

Declaració de Tegucigalpa

Plataforma Llatinoamericana i del Carib Jubileu 2000

El deute extern de l'anomenat Tercer món, per la seva exorbitant suma i velocitat de creixement, per l'empitjorament de les seves condicions, exclou del desenvolupament econòmic social a quatre cinques parts de la població mundial. Aquest deute és expressió directa de l'injust ordre econòmic internacional, resultat de la llarga història d'esclavatge i explotació a què han estat sotmesos els nostres pobles.

El deute extern d'Amèrica Llatina a la dècada dels 70 ascendia a uns 60 mil milions de dòlars, el 1980 arribava a 204 mil milions, el 1990 era de 443 mil milions de dòlars i es calcula l'abast del 1999 al voltant de 706 mil milions de dòlars, que requeririen d'uns 123 mil milions per al pagament del seu servei. Només pel concepte del servei del seu deute extern, la regió va pagar entre 1982 i 1996 la quantitat de 739 mil milions, és a dir, una xifra superior al deute total acumulat.

En aquestes circumstàncies, el deute extern ha estat i és impagable, il·legítim i immoral.

És impossible de pagar, matemàticament no hi ha fórmula per fer-ho. Dues dècades completes de refinançaments impossibles de complir per part dels països en desenvolupament ho demostren fefaentment.

És il·legítim perquè es va originar en bona mesura per la decisió de governs dictatorials, no elegits pel poble, i també de governs formalment democràtics però corruptes. La major part del deute no es va usar en benefici del poble el qual avui es pretén obligar a pagar.

El deute és també il·legítim perquè va créixer a l'empara de taxes d'interès i condicions de negociació imposades pels governs i bancs creditors, que van negar reiteradament i abusivament el dret de l'associació dels governs deutors, mentre que ells ho feien a través de vertaders sindicats de creditors (Club de París, Comitè de Gestió) i emparats per la coerció econòmica del Fons Monetari Internacional i del Banc Mundial. La consigna era clara i determinant: vostès negocien sols, nosaltres negociem en massa.

És immoral pagar el deute extern, a més perquè per fer-ho els governs dels nostres països han de destinar un altíssim percentatge del pressupost de l'estat, afectant principalment els programes socials, els salaris dels

treballadors i treballadores, generant desocupació i afectant greument el funcionament de l'economia. Hi ha un enorme deute social en la salut, educació i nutrició del poble.

Els estats gasten avui un 60% menys per habitant que el 1970. D'altra banda, tractar d'augmentar les exportacions condueix a sobreexplotar els nostres recursos naturals de tal forma que s'afecta més i més l'equilibri ecològic dels nostres territoris i es posa en perill la vida mateixa de les futures generacions.

El deute és la justificació, a més, per mantenir les polítiques neoliberals que constitueixen un mecanisme sostingut de dependència mitjançant els coneguts ajustaments estructurals.

Les operacions de rescat efectuades pels creditors, amb el concurs del Fons Monetari Internacional i del Banc Mundial, fins a la iniciativa per als Països Pobres Altament Endeutats (HIPC), només han servit per garantir la continuïtat dels mecanismes d'endeutament.

Des del punt de vista jurídic, insistim que la legislació internacional i nacional sobre el deute, en gran part, no compleix la seva funció principal de garantir la convivència pacífica. Normes jurídiques que atempten contra aquest objectiu suprem de la llei, van en contra de l'interès general, posen en perill la pau social i no tenen per tant una legítima raó de ser. La usura i l'anatocisme (cobrament d'interessos sobre interessos) han de ser prohibits. Pràctiques monopòliques dels bancs, de les institucions internacionals i dels governs del primer món són il·legals, tant com la negació de la lliure associació dels països endeutats. Corrupció sistemàtica i gairebé legalitzada, la fuga de capital i els «paradisos fiscals» formen part integral dels problemes jurídics quant al deute extern.

El Jubileu a la Bíblia (Lev.25) busca restablir la justícia entre creditors i deutors, així com la pau i l'harmonia en la societat humana, la naturalesa i l'univers; i eliminar la servitud que van causar els deutes.

A les portes del tercer mil·lenni, valorant la situació insuportable en la qual viuen els nostres pobles i

inspirats en l'ensenyament bíblic del Jubileu, posem en marxa la Campanya Llatinoamericana i del Carib Jubileu 2000, que s'insereix en el moviment internacional que promou l'anul·lació dels deutes dels països empobrits del món per a l'any 2000.

Jubileu 2000 Llatinoamèrica i del Carib exigeix:

Anul·lar, l'any 2000, el deute immoral i il·legítim dels països del tercer món sota els següents principis:

a. - Transparència en el procés i inclusió de totes les parts.

b. - Per a negociacions futures: limitació del servei del deute extern a un percentatge no major del 3% del pressupost anual de cada país, tenint en compte els precedents del Perú, el 1946, i d'Alemanya, el 1953.

c. - Integració i coordinació de totes les parts involucrades, prenent en consideració el Dret d'Insolvència de països com els Estats Units que regula el procediment d'insolvència de les corporacions comunals.

d. - Dret de sol·licitud per a qualsevol dels països deutors. Creditors i deutors nomenaran un mateix nombre de jutges per a un jurat o Tribunal d'Arbitratge. En el cas dels deutors caldrà aconseguir una àmplia participació de tots els sectors de la societat.

e. - En casos particulars, quan el Tribunal d'Arbitratge així ho consideri, podrà crear-se un mecanisme que permeti estudiar possibles anul·lacions parcials del deute, considerant els diferents nivells d'endeutament, l'origen del deute i les condicions de pobresa de la població.

f. - Tenir en compte en el procés d'anul·lació del deute, la imperiosa necessitat d'assegurar el dret al desenvolupament d'Amèrica Llatina i del Carib, l'Àfrica i l'Àsia en conjunció amb el compliment de tots els nostres drets humans com a persones i com a pobles i d'assegurar el final de la impunitat ara regnant.

g. - Realitzar una àmplia auditoria del procés d'endeutament de cada país amb tribunals locals; amb participació dels organismes de la societat civil, que garanteixi la transparència i la informació per a tots els ciutadans i ciutadanes.

h. - Assegurar que els recursos alliberats del deute extern siguin usats per rescatar el deute social i ecològic amb els nostres pobles en plans i programes de desenvolupament humà, principalment de generació de treball digne; d'enfortiment de polítiques socials d'educació, salut i seguretat social i de protecció del

medi ambient; tenint en compte el seu impacte en els grups vulnerables -particularment, els nens i les nenes, els ancians i les ancianes, les dones en general, i els i les indígenes-; i garantint l'activa participació de la societat civil, des del disseny, l'exercici i el seguiment a l'avaluació de tot el procés.

i. - Transformar l'actual sistema econòmic i financer mundial de tal manera que estigui al servei dels éssers humans i es basi en relacions internacionals de justícia, equitat i solidaritat entre els països i pobles. En aquest context s'ha d'enfortir els organismes polítics de les Nacions Unides, restituint-los les funcions de definir les polítiques que els han estat usurpades pels organismes executius.

j. - Rebutjar totalment l'Acord Multilateral d'Inversions, per la subordinació absoluta que implica d'homes i dones, pobles i nacions davant la lògica del mercat i del capital.

Clamem les campanyes dels països creditors que donin suport a les demandes establertes en la nostra proposta. Clamem, especialment, les campanyes del Nord perquè mai no proposin resolucions o lleis sobre el deute que incloguin xifres específiques i molt menys que aquestes siguin menors a les que estem demanant.

Cridem els pobles d'Amèrica Llatina, el Carib i del Món a generar noves relacions de poder en tots els nivells de la societat, que garanteixin la lluita permanent contra qualsevol forma d'injustícia, violència i discriminació.

Optem decididament per la Pau amb Dignitat i Justícia. No al deute. Sí a la Vida.

Tegucigalpa, 27 de gener de 1999.

Coalició Llatinoamericana i del Carib Jubileu 2000.
Membres: Argentina, Bolívia, Brasil, Costa Rica, Cuba, Equador, El Salvador, Guatemala, Haití, Hondures, Jamaica, Mèxic, Nicaragua, Panamà, Perú i Veneçuela.

Per a la reunió de grup:

- aïllar cada un dels arguments que s'utilitzen en aquesta Declaració, i comentar-lo en el grup;
- fer un paral·lelisme entre la perversitat de la usura en el pla de les relacions individuals i en el de les relacions internacionals;
- com explicar, davant la gravetat del tema, el silenci de tanta gent i tantes institucions fins ara?
- es pot parlar de veritat de «perdonar» o «condonar» el Deute?
- és un motiu digne per combatre el Deute que arribem a l'any 2000 o que se celebri un jubileu? Quins són els veritables motius per combatre'l?